

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки
Кафедра менеджменту

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Методичні вказівки до самостійної роботи студентів
спеціальностей 8.03060104 «Менеджмент
зовнішньоекономічної діяльності», 8.18010012 «Управління
інноваційною діяльністю», 8.03050803 «Оподаткування
підприємств»
освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» денної та заочної
форми навчання

Луцьк – 2013

УДК 338.24(07)

ББК 65.290

Ч50

Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Інвестиційний менеджмент» для студентів галузей знань 0306 «Менеджмент та адміністрування», 1801 «Специфічні категорії», 0305 «Економіка та підприємництво» спеціальностей 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», 8.18010012 «Управління інноваційною діяльністю», 8.03050803 «Оподаткування підприємств».

Розробник: Черчик Л.М., д.е.н., професор

Рецензент: Ліпич Л.Г., декан Інституту економіки та менеджменту, д.е.н., професор

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту

протокол № 3 від 01. 11. 2013 р.

Схвалено науково-методичною комісією Інституту економіки та менеджменту

протокол № ___ від 05. 06. 2013 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (інституту) _____ (Бегун С.І.)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Схвалено науково-методичною радою університету

протокол № ___ від __. __. 20__ р.

© Черчик Л.М., 2013

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Мета та завдання навчальної дисципліни	6
2. Методи та засоби навчання.	7
3. Програма навчальної дисципліни	8
4. Індивідуальні завдання.	13
5. Контроль успішності навчання.	18
Список джерел	20

ВСТУП

В умовах переходу до ринкової економіки, інтеграції в світове співтовариство поживається та набуває нової якості інвестиційна діяльність, тому є потреба у формуванні навиків з ідентифікації, підготовки та реалізації рішень щодо ефективного використання ресурсів, в опануванні світового досвіду обґрунтування та реалізації інвестицій, відображеному в новому науковому напрямку – інвестиційному менеджменті.

Інвестиційний менеджмент – це сукупність методів і прийомів, за допомогою яких можна обґрунтувати, визначити умови успішної реалізації інвестицій, розв'язати проблему вибору найкращого варіанту інвестування; це інструмент управління будь-яким розвитком.

Інвестиційний менеджмент передбачає вивчення концепції, методології, підходів та критеріїв визначення, порівняння, обґрунтування альтернативних рішень інвестиційної діяльності. В арсеналі інвестиційного менеджменту – схеми збирання даних, здійснення оптимізації процесів прийняття рішень на основі аналізу альтернативних варіантів, вибору оптимальних варіантів інвестицій, визначення організаційних, фінансових, технологічних, соціальних, екологічних проблем, які виникають на різних стадіях інвестиційної діяльності та реалізації інвестиційного проекту, прийняття компетентних рішень щодо доцільності інвестиційної діяльності.

Інвестиційна діяльність суб'єктів господарювання вимагає глибоких знань теорії та практики прийняття рішень у сфері обґрунтування інвестиційної стратегії, виборі напрямів та форм інвестування, а пошук шляхів удосконалення відносин в інвестиційній сфері в умовах ринкової трансформації економіки є не лише актуальним, а й важливим завданням теоретичного та практичного значення.

Робоча програма дисципліни “Інвестиційний менеджмент” є складовою нормативно-методичного забезпечення навчального процесу для підготовки магістрів за спеціальностями 8.18010012 “Управління інноваційною діяльністю”, 8.03050803 “Оподаткування підприємств”.

Навчальною програмою дисципліни “Інвестиційний менеджмент” передбачено вивчення теоретичних та методичних положень, практичних рекомендацій, пов'язаних із оволодінням основами управління інвестиційною діяльністю, аналізом інвестиційних проектів на рівні підприємства, вивчення методів та прийомів моделювання інвестиційної діяльності, розвиток здібностей до дослідницької діяльності, самостійності та відповідальності.

Наукову основу дисципліни складають теоретичні розробки вітчизняних та зарубіжних вчених, практичні рекомендації та пропозиції провідних економістів світу щодо прийняття управлінських рішень з питань кадрової політики підприємства або організації, підвищення ефективності використання і розвитку персоналу.

Предметом навчальної дисципліни є процес управління персоналом підприємства (установи). Формування кадрової політики.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система принципів та методів розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних із здійсненням різних аспектів інвестиційної діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «Інвестиційний менеджмент» пов'язана з дисциплінами техніко-технологічного напрямку, оскільки передбачає знання студентами сучасної техніки і технологій; з дисциплінами організаційно-управлінського профілю, оскільки техніко-економічне обґрунтування будь-якого рішення передбачає проектування організаційної і управлінської структури, розв'язання проблем управління інвестиційним проектом; з дисциплінами «Фінанси», «Фінансовий менеджмент», «Бухгалтерський облік», «Економічний аналіз» в плані, що стосується оцінки фінансової спроможності інвестиційного рішення.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Інвестиційний менеджмент» є формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань у галузі управління інвестиційною діяльністю підприємств, відповідних компетенцій на основі засвоєння основних теоретичних положень та опанування необхідними практичними навичками, що дозволяють ефективно здійснювати цю діяльність на підприємстві.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Інвестиційний менеджмент» є: ознайомити студентів із сутністю та теоретичними засадами інвестиційної діяльності; навчити правильно застосовувати методичний інвестиційний інструментарій; сформуванню теоретичну та методологічну базу, необхідну для подальшого оволодіння практикою фінансового, реального, інноваційного та іноземного інвестування; виробити вміння опрацювати та аналізувати доцільність реалізації інвестиційних проектів в умовах невизначеності; правильно визначати методи фінансування інвестиційної діяльності та напрямки державного регулювання інвестиційної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати методичні підходи до:

- дослідження зовнішнього інвестиційного середовища та прогнозування кон'юнктури інвестиційної діяльності;
- розробки стратегічних напрямків інвестиційної діяльності суб'єкта підприємництва;
- розробки стратегії формування інвестиційних ресурсів суб'єкта інвестиційної діяльності;
- пошуку і оцінювання інвестиційної користі реальних проектів і добір з них найефективніших;
- оцінювання інвестиційних якостей фінансових інструментів і добір з них найефективніших;
- формування та оцінювання інвестиційного портфеля за критеріями дохідності, ризику та ліквідності; організацію моніторингу інвестиційних програм і проектів;
- поточного планування та оперативне управління реалізацією окремих програм і проектів;
- підготовки рішень про своєчасний вихід з неефективних проектів (продаж окремих фінансових інструментів).

вміти:

- формулювати цілі інвестиційної діяльності підприємства;
- формувати систему організаційного та інформації забезпечення інвестиційного менеджменту на підприємстві, здійснення інвестиційного аналізу та планування інвестиційної діяльності, забезпечування контролю за основними формами інвестиційної діяльності підприємства;

- застосовувати основні методи прогнозування інвестиційного ринку;
- розробляти бізнес-плани реальних інвестицій обґрунтування інвестиційної програми;
- здійснювати оцінку фінансових інвестицій інвестиційний портфель підприємства;
- проводити оцінку інвестиційних ризиків, обґрунтовувати методи їх мінімізації.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 годин / 3 кредити ECTS.

2. Методи та засоби навчання.

У навчальному процесі застосовуються: лекції, в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН; практичні заняття; самостійна робота; виконання ІНДЗ.

Серед методик та форм навчання даного курсу слід визначити такі *методики викладання*: методика проблемного навчання та евристичне навчання; *форми навчання*: аналітичні та проблемні лекції та дискусії – головна мета проведення таких лекцій складається у розвитку у студентів логічного та самостійного осмислення додаткового матеріалу, який стосується сучасних процесів розвитку світової економіки; *методики навчання*: кейс-метод, презентації, або міні-проекти, які готують студенти самостійно, а потім презентують для групи.

Семинарські та практичні заняття плануються з кожної теми дисципліни і включають такі напрями роботи: підготовку до семінарських (практичних) занять за вказаним планом; виконання контрольних завдань; виконання завдання дослідницького характеру; критичний огляд наукових публікацій за обраною проблематикою; тренінги; рольові та ділові ігри; презентацію результатів дослідження на задану тематику, в т.ч. виступ на конференції.

Для оцінки теоретичної підготовки студентів проводиться контрольне письмове опитування.

Мета проведення лекцій полягає в ознайомленні студентів з основними теоретико-методологічними питаннями інвестиційного менеджменту, світовим досвідом та сучасними щодо управління інвестиційною діяльністю підприємств і організацій.

Завдання лекційного курсу:

- викладення студентам відповідно до програми та робочого плану основних положень інвестиційного менеджменту, як складного процесу обґрунтування, організації та планування інвестиційної діяльності підприємств і організацій;

- сформувати у студентів цілісну систему теоретичних знань з курсу “Інвестиційний менеджмент”.

Мета проведення практичних занять полягає у тому, щоб виробити у студентів практичні навички управління інвестиційною діяльністю підприємств і організацій з метою їх використання в управлінській діяльності.

Завдання практичних занять:

- засвоїти теорію та методичні підходи, сучасні технології обґрунтування, організації та планування інвестиційної діяльності як складових загальної системи управління діяльністю підприємств і організацій;
- навчитися обґрунтовувати управлінські рішення щодо інвестиційної діяльності підприємств і організацій;
- освоїти технологію розробки техніко-економічного обґрунтування інвестиційних проєктів;
- засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекціях.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Інвестиції та інвестиційна діяльність

Тема 1. Сутність, мета та функції інвестиційного менеджменту

Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства. Роль інвестицій у забезпеченні ефективного стратегічного розвитку підприємства та зростання його ринкової вартості. Поняття валових та чистих інвестицій. Класифікація інвестицій підприємства за об'єктами інвестування, характером участі в цьому процесі, періодом інвестування та іншими ознаками. Сучасні форми державного регулювання інвестиційної діяльності підприємств в Україні. Суб'єкти інвестування, їх основні типи. Поняття інвестиційного менеджменту як професійної діяльності і наукового напрямку. Зв'язок теорії інвестиційного менеджменту з теорією загального менеджменту підприємства. Основна мета інвестиційного менеджменту, її підпорядкованість стратегії економічного розвитку підприємства. Основні завдання інвестиційного менеджменту - забезпечення високих темпів економічного розвитку підприємства за рахунок ефективної інвестиційної діяльності, максимізації доходів (чистого грошового потоку), мінімізації інвестиційних ризиків підприємства, забезпечення проєктних параметрів реалізації інвестиційних програм тощо. Основні функції інвестиційного менеджменту - розробка стратегічних напрямів інвестиційної діяльності підприємства, стратегії формування інвестиційних ресурсів підприємства на основі дослідження зовнішнього інвестиційного середовища та прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку; обґрунтування окремих проєктів реального інвестування підприємства та їх оцінка; відбір ефективних фінансових інструментів на основі оцінки їх інвестиційної привабливості; формування інвестиційного портфеля підприємства та його оцінка; поточне планування та оперативне управління реалізацією інвестиційних програм і окремих проєктів тощо.

Тема 2. Методологічні засади та методичний інструментарій інвестиційного менеджменту

Концепція оцінки вартості грошей у часі під час здійснення інвестиційної діяльності підприємства. Методичний інструментарій визначення майбутньої і теперішньої вартості чистого грошового потоку від інвестиційної діяльності. Інфляція та її вплив на результати інвестиційної діяльності. Номінальна та реальна вартість чистого грошового потоку від інвестиційної діяльності. Врахування фактору інфляції при формуванні необхідного рівня доходності інвестицій. Інфляційна премія та методи її розрахунку.

Поняття інвестиційних ризиків. Класифікація інвестиційних ризиків за окремими ознаками. Поняття систематичного та несистематичного інвестиційних ризиків. Методичний інструментарій кількісної оцінки рівня інвестиційних ризиків. Премія за ризик та методи її розрахунку. Модель оцінки капітальних активів, основні допущення щодо її використання. Лінія надійності інвестиційного ринку, методи оцінки необхідного рівня доходності інструменту інвестування, виходячи з рівня систематичного ризику. Поняття ліквідності інвестицій. Класифікація інвестицій підприємства за рівнем ліквідності. Методичний інструментарій оцінки рівня ліквідності інвестицій. Премія за ліквідність інвестицій та методи її розрахунку.

Тема 3. Оцінка та прогнозування розвитку інвестиційного ринку

Поняття інвестиційного ринку. Класифікація видів та сегментів інвестиційного ринку. Характеристика окремих видів та сегментів інвестиційного ринку України на сучасному етапі. Методи поточного спостереження кон'юнктури інвестиційного ринку. Поняття моніторингу інвестиційного ринку та принципи його організації на підприємстві. Основні параметри інвестиційного ринку, що спостерігається, зв'язок напрямів і особливостей інвестиційної діяльності підприємства з ними. Методи аналізу поточної кон'юнктури інвестиційного ринку. Прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку; основні етапи та методи його здійснення.

Поняття інвестиційної привабливості галузей економіки. Методичні засади дослідження інвестиційної привабливості окремих галузей економіки. Система основних показників, що характеризують інвестиційну привабливість галузей економіки. Поняття інвестиційної привабливості регіонів. Методичні засади дослідження інвестиційної привабливості окремих регіонів. Система основних показників, що характеризують інвестиційну привабливість регіонів. Поняття інвестиційної привабливості окремих підприємств. Методичні засади дослідження інвестиційної привабливості окремих підприємств. Система основних характеристик і показників інвестиційної привабливості окремих підприємств - стадія життєвого циклу, реальна вартість і структура сукупних активів, фінансовий стан, стан управління боргами, ринковою вартістю підприємства.

Тема 4. Інвестиційна стратегія підприємства

Поняття інвестиційної стратегії підприємства. Зв'язок інвестиційної стратегії із загальною стратегією економічного розвитку підприємства.

Основні етапи процесу формування інвестиційної стратегії підприємства - визначення горизонту стратегічного управління інвестиційною діяльністю, формування її стратегічних цілей, обґрунтування стратегічних напрямів інвестиційної діяльності, стратегії формування інвестиційних ресурсів; структурування реалізації стратегії за періодами та іншими кількісними параметрами.

Оцінка інвестиційної стратегії підприємства за критеріями відповідності загальній стратегії його економічного розвитку, внутрішньої збалансованості її розділів, узгодженості із зовнішнім інвестиційним середовищем, урахування впливу факторів зовнішнього інвестиційного середовища, ресурсного потенціалу підприємства, рівня інвестиційного ризику, проектної результативності тощо. Оптимізація співвідношення різних форм інвестування за окремими етапами реалізації його інвестиційної стратегії, виходячи із профільного спрямування діяльності підприємства, стадії його життєвого циклу, розміру, стану кон'юнктури окремих сегментів інвестиційного ринку тощо.

Тема 5. Політика формування інвестиційних ресурсів підприємства

Поняття інвестиційних ресурсів підприємства, класифікація, форми залучення. Завдання та основні етапи розробки політики формування інвестиційних ресурсів підприємства. Методичні засади розробки політики формування інвестиційних ресурсів підприємства.

Визначення загальної потреби в інвестиційних ресурсах. Особливості розрахунку потреби в інвестиційних ресурсах підприємства для здійснення реальних та фінансових інвестицій. Сучасні методи фінансування окремих інвестиційних проектів і програм - повне самофінансування (за рахунок внутрішніх джерел формування інвестиційних ресурсів), акціонування, кредитне фінансування, фінансовий лізинг і селенг, змішане фінансування. Оптимізація структури джерел формування інвестиційних ресурсів за формами залучення і видами. Поняття вартості інвестиційних ресурсів. Середньозважена вартість інвестиційного капіталу. Оцінка вартості внутрішніх та зовнішніх джерел залучення власного капіталу для інвестицій. Методи оцінки вартості джерел позикового капіталу.

Змістовий модуль 2. Управління інвестиційною діяльністю

Тема 6. Управління реальними інвестиціями підприємства

Роль реального інвестування в розвитку підприємств. Характеристика основних форм реальних інвестицій підприємства - придбання цілісних майнових комплексів, нове будівництво, реконструкція, модернізація, придбання окремих видів матеріальних та нематеріальних активів тощо.

Методичні засади управління реальними інвестиціями підприємства. Основні етапи процесу управління реальними інвестиціями на підприємстві - аналіз стану реального інвестування у передплановому періоді, визначення загальної потреби в реальному інвестуванні в плановому періоді, обґрунтування форм реального інвестування; розробка бізнес-планів

реальних інвестиційних проєктів, методи формування програми реальних інвестицій; управління забезпеченням реалізації окремих реальних інвестиційних проєктів та інвестиційних програм. Бізнес-план реального інвестиційного проєкту, методичні засади його розробки. Зміст бізнес-плану реального інвестиційного проєкту та характеристика основних його розділів - резюме, характеристика продукту (послуги), розміщення об'єкта, аналіз ринку продукту, обсяг та структура виробництва продукту (послуги), які плануються, забезпеченість випуску продукту (послуги) основними факторами виробництва, стратегія маркетингу, фінансовий план, визначення потреби в інвестиційних ресурсах та джерел її фінансування, оцінка ризиків та форми їх страхування і мінімізації, графіки реалізації проєкту, аналіз беззбитковості. Система основних показників, що входять до складу окремих розділів бізнес-плану реального інвестиційного проєкту, та методи їх розрахунку.

Принципи оперативного управління реалізацією реальних інвестиційних проєктів. Календарний план реалізації реального інвестиційного проєкту та порядок його розробки. Розподіл відповідальності і ризиків замовника та підрядчика під час реалізації інвестиційного проєкту. Бюджет реального інвестиційного проєкту, його види. Особливості розробки капітального бюджету. Зміст та порядок розробки поточного бюджету експлуатації реального інвестиційного проєкту. Метод «гнучкого бюджету» реалізації інвестиційного проєкту і принципи його розробки. Побудова системи моніторингу реалізації реальних інвестиційних програм і проєктів. Система основних показників моніторингу. Аналіз резервів і можливостей нормалізації ходу виконання окремих інвестиційних проєктів. Необхідність оперативного коригування форм реалізації інвестиційних проєктів. Критерії припинення реалізації інвестиційного проєкту та «виходу» із нього.

Тема 7. Правила прийняття інвестиційних рішень

Методичні підходи оцінки й відбору реальних інвестицій. Методи оцінки ефективності проєктів реальних інвестицій. Критерії ефективності реальних інвестиційних проєктів - чистий приведений дохід, індекс дохідності, період окупності, внутрішня норма дохідності та ін., порядок їх розрахунку. Взаємозв'язок окремих показників оцінки ефективності реальних інвестицій. Особливості оцінки ефективності незалежних і альтернативних проєктів реальних інвестицій. Обґрунтування інвестиційних рішень про заміну капітальних активів у зв'язку з вибором «покупка-лізинг». Управління інвестиційними ризиками: профілактика, мінімізація і запобігання окремим видам інвестиційних ризиків. Правила прийняття інвестиційних рішень в умовах невизначеності і ризику. Методи оцінки одиничних ризиків проєктів реальних інвестицій: аналіз чутливості, аналіз сценаріїв, імітаційного моделювання за методом Монте-Карло, аналіз дерева рішень. Методи оцінки несистематичних ризиків проєктів реальних інвестицій. Методи оцінки ринкових (систематичних) ризиків проєктів реальних інвестицій. Методи

оцінки рівня ліквідності окремих реальних інвестиційних проєктів та її вплив на прийняття інвестиційних рішень.

Тема 8. Формування програми реальних інвестицій підприємства

Поняття програми реальних інвестицій та принципи її формування. Основні етапи формування програми реальних інвестицій на підприємстві. Методичні підходи до відбору реальних інвестиційних проєктів, що можуть включатися до програми реальних інвестицій підприємства. Критерії відбору до програми реальних інвестиційних проєктів. Методи спряженого планування інвестиційних потреб і фінансових можливостей підприємства. Оптимізація програми реальних інвестицій підприємства.

Тема 9. Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємства

Поняття інноваційних інвестицій підприємства та характеристика їх основних форм. Мета та принципи управління інноваційними інвестиціями підприємства. Управління інноваційними інвестиціями підприємства як інструмент реалізації інноваційної стратегії. Обґрунтування основних напрямів інноваційної діяльності підприємства і потреби в інноваційних інвестиціях у плановому періоді. Порядок вибору об'єктів інноваційних інвестицій та методи оцінки їх вартості. Особливості оцінки ефективності інноваційних інвестицій.

Тема 10. Управління фінансовими інвестиціями підприємства

Цілі та умови здійснення фінансових інвестицій. Роль фінансового інвестування в забезпеченні встановлення фінансового впливу на інші підприємства, реалізації стратегічних цілей, що пов'язані з диверсифікацією операційної діяльності підприємства, забезпеченні дохідності тимчасового вільного капіталу, накопиченні інвестиційних ресурсів для реалізації реальних інвестицій. Характеристика основних форм фінансових інвестицій підприємства - вкладення в статутні фонди інших підприємств; розміщення тимчасового вільного капіталу в дохідні інструменти грошового ринку, вкладення капіталу в дохідні інструменти фондового ринку тощо.

Методичні засади управління фінансовими інвестиціями підприємства. Основні етапи процесу розробки політики управління фінансовими інвестиціями на підприємстві - аналіз стану фінансового інвестування у передплановому періоді, визначення форм фінансового інвестування, оцінка інвестиційних якостей окремих фінансових інструментів, формування портфеля фінансових інвестицій та оперативне його коригування. Принципи й методи оцінки інвестиційної привабливості фінансових інструментів. Характеристика основних інструментів інвестування фондового ринку України, особливості показників і методів оцінки їх інвестиційної привабливості. Рейтингова оцінка інвестиційних якостей акцій, облігацій та інших цінних паперів. Характеристика основних інструментів інвестування грошового ринку України та інших, особливості показників і методів оцінки їх інвестиційної привабливості.

Тема 11. Управління портфелем фінансових інвестицій підприємства

Мета і завдання управління формуванням портфеля фінансових інвестицій підприємства. Типи портфелів фінансових інвестицій, їх характеристика. Принципи і послідовність здійснення процесу формування портфеля фінансових інвестицій підприємства. Особливості відбору інструментів інвестування до портфеля фінансових інвестицій: акцій, облігацій, ощадних сертифікатів та інших. Методичні підходи до мінімізації ризиків портфеля, у т.ч. через диверсифікацію фінансових інструментів. Загальна оцінка сформованого портфеля інвестицій підприємства за критеріями дохідності, ризику та ліквідності. Принципи та параметри оперативного управління портфелем фінансових інвестицій підприємства. Основні фактори, що впливають на зниження ефективності фінансових інвестицій, методи оцінки їх впливу. Організація системи моніторингу ефективності портфеля фінансових інвестицій. Обґрунтування управлінських рішень щодо реконструкції портфеля фінансових інвестицій, ефективних форм реінвестування капіталу.

4. Індивідуальні завдання.

Індивідуальне науково-дослідне завдання має комплексну структуру і передбачає обґрунтування доцільності інвестування і різні сфери діяльності. Виконується за розробленими темами. Структура ІНДЗ: вступ, теоретична частина, аналіз об'єкта дослідження, висновки та пропозиції, список використаних джерел, додатки.

Теми ІНДЗ

1. Інвестиції: поняття та визначення

Теоретичні основи інвестування

Сутність та види інвестицій

Інвестиційний капітал та його оборот

Ціна капіталу на фондовому ринку

Інвестиційний цикл, інвестиційний процес та інвестиційна діяльність

Суб'єкти інвестиційної діяльності

2. Інвестиційний проект

Склад і характеристика інвестиційного проекту

Основні документи, що стосуються управління реалізацією інвестиційного проекту

Структура бізнес-плану інвестиційного проекту

Послідовність розробки інвестиційного бізнес-плану

Джерела інформації для складання бізнес-плану

Аналіз інвестиційного проекту

Методи оцінки інвестиційного проекту

Оцінювання ефективності інвестиційного проекту

Методи аналізу ринку і конкурентного середовища

Методи розрахунку потреб ресурсів

3. Ринки інвестиційних ресурсів

Інвестиційний ринок

Характеристика Інвестиційного ринку

Кон'юнктура інвестиційного ринку

Джерела інвестиційного капіталу

Оцінка та прогнозування інвестиційного ринку

4. Фінансові інвестиції

Характеристика фінансових інвестицій

Ринок цінних паперів

Види цінних паперів, їх характеристика та призначення.

Основні операції з цінними паперами

Учасники ринку цінних паперів та їх функції

Фондова біржа

Аналіз та оцінка ефективності фінансових інвестицій

Порядок формування портфеля цінних паперів

5. Реальні інвестиції

Економічна сутність реальних інвестицій

Кругообіг реальних інвестицій

Об'єкти реальних інвестицій

Оцінка об'єктів реальних інвестицій

Особливості оцінки нерухомості

6. Інновації як об'єкт інвестиційної діяльності

Економічна сутність інновацій та інноваційного процесу

Об'єкти інноваційної діяльності

Суб'єкти інноваційної діяльності та їх функції

Фінансова підтримка інноваційної діяльності

Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні

7. Іноземне інвестування

Основні види та форми іноземного інвестування

Теорія прямого іноземного інвестування

Класифікація прямих іноземних інвестицій

Вплив прямого іноземного інвестування на економіку країни-одержувача

Функції прямого іноземного інвестування

Моделі поведінки іноземних інвесторів щодо країн-одержувачів

Державне регулювання прямих іноземних інвестицій

8. Оцінка інвестиційної привабливості

Поняття інвестиційної привабливості та види її аналізу

Аналіз інвестиційної привабливості країни

Україна в міжнародних рейтингах

Інвестиційна привабливість регіону

Інвестиційна привабливість галузі

9. Методи оцінки інвестиційної привабливості підприємства

Інвестиційна привабливість підприємства

Методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства, заснована на аналізі фінансових показників

Сутність та структура об'єктного аналізу підприємства

Оцінка виробничого потенціалу підприємства

Оцінка ринкових можливостей підприємства

Інтегрована оцінка виробничого потенціалу і ринкових можливостей підприємства

Використання нефінансових оцінок у визначенні інвестиційної привабливості підприємства

10. Теоретичні основи фінансової оцінки інвестиційних проєктів

Способи оцінки інвестиційних проєктів, засновані на бухгалтерському обліку

Часовий аспект вартості грошей

Способи оцінки інвестиційних проєктів, що засновані на принципах економічної теорії

Методи визначення потрібної норми прибутку проєкту

Умови використання методу чистої теперішньої вартості

11. Державна підтримка інвестиційної діяльності підприємства

Інвестиційний клімат та його складові

Принципові основи державного регулювання інвестиційної діяльності підприємства

Правове регулювання інвестиційної діяльності підприємства

Форми державної підтримки інвестиційної діяльності

12. Основи інвестиційного менеджменту

Сутність, принципи та функції інвестиційного менеджменту

Інвестиційна стратегія підприємства

Визначення стратегічних напрямів формування інвестиційних ресурсів підприємства

Інвестиційний портфель підприємства

Моніторинг та післяінвестиційний контроль інвестиційних проєктів

Бюджет капітальних інвестицій

Інформаційне забезпечення інвестиційного менеджменту

13. Мотивація і сутність проєктного фінансування

Формування та вибір схеми фінансування проєкту з врахуванням факторів ризику

Сутність проєктного фінансування

Форми проєктного фінансування

14. Передінвестиційні дослідження

Вивчення прогнозів

Формування інвестиційного задуму

Розробка обґрунтування інвестицій

Організація виконання передінвестиційних досліджень

Оцінювання життєздатності проєкту

15. Обґрунтування доцільності інвестиційного проєкту

Загальна характеристика методів оцінювання доцільності інвестиційного проекту

Оцінювання грошових потоків інвестиційного проекту

Методи оцінювання ефективності інвестиційного проекту

Оцінювання доцільності інвестиційного проекту в умовах невизначеності

16. Бюджетування капіталу

Поняття бюджету та бюджетування

Мета і завдання бюджетів

Загальне призначення бюджетування

Види бюджетів

Інвестиційний бюджет та кредитний план

Особливості процесу бюджетування

Бюджетний регламент

17. Підрядні тендери та контракти

Торги як спосіб закупівель

Види торгів

Виконавці проектів і учасники торгів

Закупівельний цикл

Тендерна документація

Оцінювання тендерних пропозицій

Закупівельна діяльність і проектне фінансування

Контракти

18. Проектно-кошторисна документація

Склад і порядок розробки проектної-кошторисної документації

Кошторис як частина проектної документації

Методи оцінки проектних затрат

Бюджет проекту

План фінансування

19. Експертиза проекту

Складові експертизи проекту

Державна експертиза інвестиційних проектів

Основні вимоги до інвестиційних проектів, що висуваються в ході експертизи

Попередня експертиза інвестиційного проекту

Поглиблена експертиза інвестиційного проекту

20. Фінансове забезпечення інвестиційних проектів

Характеристика Інвестиційних ресурсів

Методи фінансування реалізації інвестиційних проектів

Оцінка вартості інвестиційного капіталу

Методи оптимізації джерел фінансування інвестиційних проектів

21. Впровадження інвестиційних проектів

Інвестиційна та експлуатаційна фази проекту

Правове регулювання договірних відносин

Структура завдань матеріально-технічного постачання проекту

Планування і організація поставок

Маркетингова діяльність

Виробнича стратегія

22. Моніторинг інвестиційних проектів

Сутність моніторингу інвестиційних проектів

Види моніторингу інвестиційних проектів

Моніторинг бюджету інвестиційного проекту

23. Інвестиційні ризики та форми їх страхування

Сутність та чинники виникнення інвестиційних ризиків

Види інвестиційних ризиків

Методи оцінки інвестиційних ризиків

Управління інвестиційними ризиками

Засоби запобігання інвестиційним ризикам

Страхування інвестиційних ризиків

24. Перспективи відродження і розвитку фінансового ринку інвестицій в Україні

Основні економічні передумови відродження фінансового ринку інвестицій

Державний внутрішній борг і його роль у розвитку грошового та фінансового ринку

Основні тенденції розвитку фінансового ринку в Україні

Розвиток інституціональної структури фінансового ринку

Організаційно-економічні умови розвитку ринку цінних паперів в Україні

25. Формування фінансового ринку в ринковій економіці

Загальне поняття ринку і класифікація ринків

Фінансовий ринок і класифікація фінансових ринків

Ринок цінних паперів

Фінансові інструменти грошового ринку

Фінансові інструменти ринку інвестицій

Формування інфраструктури фінансового ринку

Фінансові посередники

26. Фінансові проблеми формування системи інвестицій підприємства в умовах ринку

Способи і методи вибору інвестиційних рішень в умовах ризику

Формування фінансових ресурсів і джерела їх утворення на підприємстві

Методи оцінювання ринкової вартості акцій і боргу

Боргові фінансові ресурси підприємства

Управління портфелем цінних паперів на підприємстві

Розподіл прибутку підприємства на реінвестування розвитку виробництва

27. Внутрішні інвестиції

Основні причини зменшення обсягів внутрішніх інвестицій

Основні напрями активізації внутрішнього інвестиційного ринку України

Промислово-фінансові групи як організаційна форма управління

внутрішніми інвестиціями

Особливості діяльності промислово-фінансових груп в Україні

5. Контроль успішності навчання.

У процесі вивчення дисципліни використовують такі методи оцінювання навчальної роботи студента: поточне тестування та опитування; оцінювання виконання ІНДЗ; підсумковий контроль – письмовий іспит.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з курсу визначається так: кількості балів за поточне оцінювання – 30 балів (по 15 балів за змістовий модуль); оцінка за індивідуальну роботу – 10 балів; письмовий іспит – 60 балів.

Екзамен передбачає: термінологічний диктант (15 балів – 1 бал за правильну відповідь), три відкриті питання (30 балів – 10 бал за повну відповідь за кожне питання), задачу (15 балів за правильно розписану та розв'язану задачу з коментарем та висновком).

Питання на екзамен

1. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства.
2. Класифікація інвестицій підприємства.
3. Сучасні форми державного регулювання інвестиційної діяльності підприємств в Україні.
4. Суб'єкти інвестування, їх основні типи.
5. Поняття інвестиційного менеджменту як професійної діяльності і наукового напрямку.
6. Концепція оцінки вартості грошей у часі під час здійснення інвестиційної діяльності підприємства.
7. Методичний інструментарій визначення майбутньої і теперішньої вартості чистого грошового потоку від інвестиційної діяльності.
8. Інфляція та її вплив на результати інвестиційної діяльності.
9. Поняття інвестиційних ризиків.
10. Класифікація інвестиційних ризиків за окремими ознаками.
11. Методичний інструментарій кількісної оцінки рівня інвестиційних ризиків.
12. Премія за ризик та методи її розрахунку.
13. Модель оцінки капітальних активів, основні допущення щодо її використання.
14. Поняття ліквідності інвестицій. Класифікація інвестицій підприємства за рівнем ліквідності.
15. Поняття інвестиційного ринку. Класифікація видів та сегментів інвестиційного ринку.
16. Методи поточного спостереження кон'юнктури інвестиційного ринку.
17. Поняття моніторингу інвестиційного ринку та принципи його організації на підприємстві.
18. Методи аналізу поточної кон'юнктури інвестиційного ринку.

19. Прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку; основні етапи та методи його здійснення.
20. Поняття інвестиційної привабливості галузей економіки. Методичні засади дослідження інвестиційної привабливості окремих галузей економіки.
21. Поняття інвестиційної привабливості регіонів. Методичні засади дослідження інвестиційної привабливості окремих регіонів.
22. Поняття інвестиційної привабливості окремих підприємств. Методичні засади дослідження інвестиційної привабливості окремих підприємств.
23. Поняття інвестиційної стратегії підприємства.
24. Основні етапи процесу формування інвестиційної стратегії підприємства.
25. Оцінка інвестиційної стратегії підприємства.
26. Поняття інвестиційних ресурсів підприємства, класифікація, форми залучення.
27. Методичні засади розробки політики формування інвестиційних ресурсів підприємства.
28. Визначення загальної потреби в інвестиційних ресурсах.
29. Сучасні методи фінансування окремих інвестиційних проєктів і програм.
30. Оптимізація структури джерел формування інвестиційних ресурсів за формами залучення і видами.
31. Поняття вартості інвестиційних ресурсів.
32. Характеристика основних форм реальних інвестицій підприємства.
33. Методичні засади управління реальними інвестиціями підприємства.
34. Основні етапи процесу управління реальними інвестиціями на підприємстві.
35. Бізнес-план реального інвестиційного проєкту, методичні засади його розробки.
36. Принципи оперативного управління реалізацією реальних інвестиційних проєктів.
37. Календарний план реалізації реального інвестиційного проєкту та порядок його розробки.
38. Бюджет реального інвестиційного проєкту, його види.
39. Побудова системи моніторингу реалізації реальних інвестиційних програм і проєктів.
40. Методичні підходи оцінки й відбору реальних інвестицій.
41. Методи оцінки ефективності проєктів реальних інвестицій.
42. Критерії ефективності реальних інвестиційних проєктів.
43. Управління інвестиційними ризиками.
44. Методи оцінки одиничних ризиків проєктів реальних інвестицій.
45. Поняття програми реальних інвестицій та принципи її формування.
46. Основні етапи формування програми реальних інвестицій на підприємстві.

47. Методичні підходи до відбору реальних інвестиційних проектів, що можуть включатися до програми реальних інвестицій підприємства.
48. Критерії відбору до програми реальних інвестиційних проектів.
49. Поняття інноваційних інвестицій підприємства та характеристика їх основних форм.
50. Обґрунтування основних напрямів інноваційної діяльності підприємства і потреби в інноваційних інвестиціях у плановому періоді.
51. Цілі та умови здійснення фінансових інвестицій.
52. Методичні засади управління фінансовими інвестиціями підприємства.
53. Основні етапи процесу розробки політики управління фінансовими інвестиціями на підприємстві.
54. Принципи й методи оцінки інвестиційної привабливості фінансових інструментів.
55. Характеристика основних інструментів інвестування фондового ринку України.
56. Характеристика основних інструментів інвестування грошового ринку України.
57. Мета і завдання управління формуванням портфеля фінансових інвестицій підприємства.
58. Типи портфелів фінансових інвестицій, їх характеристика.
59. Принципи і послідовність здійснення процесу формування портфеля фінансових інвестицій підприємства.
60. Особливості відбору інструментів інвестування до портфеля фінансових інвестицій: акцій, облігацій, ощадних сертифікатів та інших.
61. Методичні підходи до мінімізації ризиків портфеля.
62. Принципи та параметри оперативного управління портфелем фінансових інвестицій підприємства.
63. Основні фактори, що впливають на зниження ефективності фінансових інвестицій, методи оцінки їх впливу.

6. Список джерел

1. Ліпич Л. Г. Інвестиційних менеджмент. Конспект лекцій. / Л. Г. Ліпич. – Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2012. – 262 с.
2. Черчик Л. М. Інвестиційних менеджмент. Методичні вказівки до практичних занять / Л.М. Черчик. – Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2012. – 40 с.
3. Черчик Л. М. Інвестиційних менеджмент. Методичні вказівки до виконання індивідуального науково-дослідного завдання. / Л. М. Черчик. – Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2012. – 24 с.
4. Черчик Л. М. Інвестиційних менеджмент: Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для студентів спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» денної форми навчання. /

- Л. М. Черчик. – Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2013. – 24 с.
5. Бланк И. А. Основы инвестиционного менеджмента : в 2 т. / И. А. Бланк. - К. : Ника-Центр, 2004.
 6. Бланк І. О. Інвестиційний менеджмент : опорний конспект лекцій / І. О. Бланк, Н.М. Гуляєва. - К. : КДТЕУ, 2003.
 7. Бланк І. О. Інвестиційний менеджмент : підручник / І. О. Бланк, Н. М. Гуляєва. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2003.
 8. Виленский П. И. Оценка эффективности инвестиционных проектов / П. И. Виленский. - М. : Альпина-Бизнес, 2004.
 9. Лахметкина Н. П. Ивестиционная стратегия предприятия : учеб. пособие / Н. П. Лахметкина. - М. : КноРус, 2006.
 10. Методические рекомендации по оценке эффективности инвестиционных проектов / рук. авт. кол. В. В. Коссов, А. Г. Шахназаров. - М. : Экономика, 2000.
 11. Сергеев И. В. Организация и финансирование инвестиций / И. В. Сергеев. - М. : Финансы и статистика, 2000.
 12. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия : пер. с англ. / И. Ансофф. - СПб. : Питер Ком, 1999. – 453 с.
 13. Балдина К. П. Инвестиции : системный анализ и управление / К. П. Балдина. - М. : Дашков и К, 2006. – 213 с.
 14. Барбаумов В. Е. Финансовые инвестиции : учебник / В. Е. Барбаумов, И. М. Гладких, А. С. Чуйко. - М. : Финансы и статистика, 2003.
 15. Бардиш Г. О. Проектне фінансування / Г. О. Бардиш. - К. : Хай-Тек-Прес, 2008.
 16. Блех Ю. Инвестиционные расчеты : модели и методы оценки инвестиционных проектов : пер. с нем. / Ю. Блех, У. Гетце. – Калининград : Янтарный сказ 2,1997.- 432 с.
 17. Бузова И. Н. Коммерческая оценка инвестиций : учебник / И. Н. Бузова. - СПб. : Питер, 2004.- 348 с.

Интернет-джерела

18. Державний комітет статистики – www.ukrstat.gov.ua
19. Фонд державного майна – www.spfu.gov.ua
20. Міжнародний інститут бізнесу – <http://www.iib.com.ua>
21. Міжнародний інститут порівняльного аналізу – <http://www.icaai.org.ua>
22. Міжнародний центр перспективних досліджень – www.icps.kiev.ua
23. Національна Академія наук України – <http://www.nas.gov.ua>
24. Торгово-промислова палата України – <http://www.ucci.org.ua>
25. Український центр економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова – <http://www.uceps.com.ua>
26. Український центр післяприватизаційної підтримки підприємств – <http://www.ucpps.kiev.ua>
27. Центр антикризових досліджень – <http://www.anticrisis.come.to>
28. Центр інновацій та розвитку – <http://www.ngoukraine.kiev.ua/ids/>

29. Центр стратегічних розробок – <http://www.in.com.ua>
30. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського – www.nbvu.gov.ua
31. Державна науково-технічна бібліотека України – www.gntb.n-t.org/
32. Институт мировой экономики и международных отношений – www.isn.rsu.ru/imemo/index2.htm
33. Світовий банк – <http://www.worldbank.org/>
34. Європейська комісія (EU) – <http://www.europa.eu.int/>
35. Українсько-європейський консультативний центр (UEPLAC); Ukrainian Economic Trends - <http://www.ueplac.kiev.ua/>
36. Світові Web-ресурси з економіки, Steve Gardner, Baylor University – hsb.baylor.edu/html/gardner/RESORS.HTM
37. Кабінет Міністрів України, міністерства та відомства – <http://www.kmu.kiev.ua/>